

Opublikowano dnia 20 kwietnia 1956r

COH 6 35/04

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 36906

Kl. 80 b, 8/01

Instytut Metalurgii im. Stanisława Staszica *)

(Gliwice, Polska)

Sposób przygotowywania mas do wytwarzania wysokoognotrwałych wyrobów magnezytowo-dolomitowych

Udzielono patentu z mocą od dnia 16 lutego 1953 r.

Przedmiotem wynalazku jest sposób przygotowywania mas do wytwarzania wyrobów magnezytowo-dolomitowych z mniej wartościowych surowców magnezytowych, z trudnością nadających się do produkcji wyrobów magnezytowych.

Sposób polega na zastosowaniu jako dodatku do magnezytów klinkieru dolomitu stabilizowanego. Sposób według wynalazku umożliwia zużycie mniej wartościowych pod względem składu chemicznego i właściwości fizycznych spieczonych magnezytów, zwiększenie zużycia surowców magnezytowych krajowych, usunięcie trudności technologicznych produkcji zasadowych

wyrobów wysokoognotrwałych, oraz zwiększa możliwość użytkowania klinkieru dolomitu stabilizowanego z surowców krajowych. Wyroby magnezytowo-dolomitowe otrzymane z mas przygotowanych tym sposobem są pełnowartościowe i tańsze.

Istota wynalazku polega na dobraniu odpowiedniej ziarnistości i odpowiedniej ilości procentowej dolomitu stabilizowanego w masie magnezytowej, przeznaczonej do produkcji zasadowych wyrobów ogniotrwałych.

Wyjściowym materiałem do przygotowywania masy, z której wytwarza się wyroby magnezytowo-dolomitowe są magnezyty spieczone oraz klinkier dolomitu stabilizowanego. Ziarnistość dolomitu stabilizowanego nie powinna przekraczać średnicy ziarn 2 mm, zaś jego udział w masie na wyroby winien wynosić 5—50% masy.

Przykład. Użyto magnezytu koszyckiego oraz dolomitu stabilizowanego o następujących składach chemicznych:

*) Właściciel patentu oświadczył, że twórcami wynalazku są: inż. Karol Elsner, inż. Wacław Szymborski, inż. Franciszek Nadachowski, inż. Ryszard Francki, inż. Stanisław Pawłowski, Michał Gajda, Władysław Bieda i Piotr Ostrogórski.

	Magnezyt koszycki	Klinkier dolomitu stabilizowanego
strata prażenia	0,94	0,34
SiO ₂	1,70	12,40
Al ₂ O ₃	1,37	1,43
Fe ₂ O ₃	4,97	4,74
CaO	0,19	42,10
MgO	90,76	38,04
P ₂ O ₅	—	0,95

Skład chemiczny klinkieru dolomitu stabilizowanego może się wahać w szerokich granicach tak odnośnie zawartości tlenków R₂O₃, jak i SiO₂. Uziarnienie magnezytu koszyckiego może odpowiadać stosunkowo niekorzystnemu przemiałowi otrzymywanemu w urządzeniach przemysłowych, jak następuje:

frakcji o średnicy ziarn	0,075 mm	12%
"	0,075 — 0,1 mm	4%
"	0,1 — 0,2 mm	15%
"	0,2 — 0,5 mm	32%
"	0,5 — 1,0 mm	30%
"	1 mm	7%

Klinkier z dolomitu stabilizowanego posiadał ziarna o średnicy 0 — 1 mm z tym, że frakcji o średnicy ziarn 0 — 0,5 mm było 60%. Masę do formowania przygotowano z 75 części spieczonego magnezytu koszyckiego i 25 części klinkieru dolomitu stabilizowanego. Po bardzo dokładnym wymieszaniu z dodatkiem 1% melasy i wody, wilgotność masy przed formowaniem wynosiła 3,5%. Kształtki prasowano pod ciśnieniem 600 kg/cm², po czym suszono je w suszarni komorowej w temperaturze 60 °C i wypalano do temperatury 1500 °C zwykłym sposobem.

Otrzymane gotowe wyroby miały następujące właściwości: ogniotrwałość pod obciążeniem tm 1630 °C, tz 1660 °C, wytrzymałość mechaniczna 800 kg/cm², zaś porowatość względna wynosiła 20%. Zwykle wyroby magnezytowe w porównaniu z wyrobami otrzymanymi sposobem według wynalazku posiadają niższą ogniotrwałość pod obciążeniem (tm) o około 150 °C, mniejszą wytrzymałość na ściskanie o 300 kg/cm², oraz większą porowatość względną o 4 jednostki procentowe. Różnice te są szczególnie duże, jeżeli do produkcji użyto by magnezytu gorszego gatunku, np. typu koszyckiego lub grochowskiego.

Wyroby magnezytowo-dolomitowe otrzymywane z mas przygotowanych sposobem według wynalazku zastępują całkowicie wysokoogniotrwałe wyroby zasadowe, np. magnezytowe i inne, stosowane jako tworzywa konstrukcyjne i budowlane do budowy pieców przemysłowych np. pieców martenowskich, pieców obrotowych, cementowych, elektropieców do wytapiania stali stopowych itd.

Zastrzeżenia patentowe

1. Sposób przygotowywania mas do wytwarzania wysokoogniotrwałych wyrobów magnezytowo-dolomitowych, znamienny tym, że mało wartościowe magnezyty, które jako takie nie nadają się do wytwarzania wyrobów magnezytowych, miesza się po spieczeniu ich z klinkrem dolomitu stabilizowanego wziętym w ilości 5 — 50%.
2. Sposób według zastrz. 1, znamienny tym, że stosuje się klinkier dolomitu stabilizowanego o wielkości ziarn nie przekraczającej 2 mm.

Instytut Metalurgii im. St. Staszica